

Data publikacji: 30-05-2011

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 25 maja 2011 r.

Druk nr 1212 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

KOMISJI REGULAMINOWEJ, ETYKI I SPRAW SENATORSKICH

o projekcie ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (druk nr 1212)

Marszałek Senatu w dniu 11 maja 2011 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich projekt ustawy w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 25 maja 2011 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy, wprowadziły do niego poprawki i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Przewodniczący Komisji
Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich
(-) Zbigniew Szaleniec

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Jednocześnie upoważnia senatora Zbigniewa Szaleńca do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

Art. 1.

W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2011 r., Nr 7, poz. 29) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 35 otrzymuje brzmienie:

"Art. 35. 1. Posłowie i senatorowie są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym, z wyjątkiem osób obowiązanych do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584, z późn. zm.¹⁾).

2. Oświadczenie o stanie majątkowym, zwane dalej "oświadczeniem", dotyczy majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową.

3. Oświadczenie składa się:

- 1) na początku kadencji, do dnia złożenia ślubowania, według stanu na dzień wyborów;
- 2) do dnia 30 kwietnia każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, wraz z kopią rocznych zeznań podatkowych (PIT) posła lub senatora i jego małżonka;
- 3) na koniec kadencji, w terminie 30 dni od dnia zarządzenia nowych wyborów do Sejmu i Senatu, według stanu na dzień zarządzenia tych wyborów.

4. Oświadczenie zawiera informacje o posiadanych:

- 1) zasobach pieniężnych, z dokładnością do 5.000 zł;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375 i z 2010 r. Nr 182, poz. 1228.

- 2) instrumentach finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384), z dokładnością do 5.000 zł;
 - 3) nieruchomościach;
 - 4) składnikach mienia ruchomego o wartości jednostkowej przekraczającej kwotę 10.000 zł;
 - 5) zobowiązaniach pieniężnych przekraczających kwotę 10.000 zł wobec jednego podmiotu, ze wskazaniem tego podmiotu.
5. Oświadczenie składane do dnia 31 kwietnia każdego roku według stanu na dzień 31 grudnia zawiera odnoszące się do poprzedniego roku informacje:
- 1) o przychodach, z podaniem kwot z każdego tytułu, z wyjątkiem przychodów uzyskiwanych na podstawie niniejszej ustawy;
 - 2) o mieniu nabytym od państwowej lub samorządowej osoby prawnej;
 - 3) o prowadzeniu działalności gospodarczej;
 - 4) o uczestnictwie jako wspólnik w spółce cywilnej i w osobowej spółce handlowej oraz udziałach w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.
6. Oświadczenie składane na początku kadencji zawiera informacje, o których mowa w ust. 5, odnoszące się do okresu od 1 stycznia roku, w którym składa się oświadczenie, do dnia wyborów.
7. W oświadczeniu składanym na początku kadencji zamieszcza się informacje o mieniu nabytym od państwowej lub samorządowej osoby prawnej w okresie ostatnich 5 lat.
8. Oświadczenie składane na koniec kadencji zawiera informacje, o których mowa w ust. 5, odnoszące się do okresu od 1 stycznia roku, w którym składa się oświadczenie, do daty zarządzenia nowych wyborów.
9. Wzór oświadczenia o stanie majątkowym stanowi załącznik do ustawy.";
- 2) po art. 35a dodaje się art. 35b i 35c w brzmieniu:
- "Art. 35b. 1. Oświadczenie, o którym mowa w art. 35, składa się odpowiednio Marszałkowi Sejmu lub Marszałkowi Senatowi.
 2. Marszałek Sejmu lub Marszałek Senatu przekazuje kopię oświadczenia do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania posła lub senatora.

3. Urząd skarbowy dokonuje analizy oświadczenia w terminie trzech miesięcy od dnia jego otrzymania i przekazuje jej wyniki właściwej komisji Sejmu lub Senatu wskazanej w regulaminie Sejmu lub Senatu.
4. Właściwa komisja Sejmu lub Senatu przedstawia odpowiednio Prezydium Sejmu lub Senatu wyniki analiz oświadczeń, przeprowadzonych przez urzędy skarbowe, wraz ze swoją opinią. Właściwa komisja Sejmu lub Senatu oraz urząd skarbowy porównują treść złożonego oświadczenia z poprzednimi oświadczeniami i rocznym zeznaniem podatkowym (PIT).
5. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania posła albo senatora, o miejscu położenia nieruchomości oraz danych osobowych osób fizycznych, wobec których poseł lub senator ma zobowiązania pieniężne. Jawne informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym są podawane do wiadomości publicznej odpowiednio przez Marszałka Sejmu albo Marszałka Senatu na stronach internetowych Sejmu i Senatu. Oświadczenie przechowuje się i utrzymuje na stronie internetowej przez 6 lat.
6. Kontroli rzetelności i prawdziwości oświadczeń dokonuje Centralne Biuro Antykorupcyjne w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708).
7. Niezłożenie oświadczenia o stanie majątkowym powoduje odpowiedzialność regulaminową oraz utratę, do czasu złożenia oświadczenia, prawa do uposażenia.
8. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu o stanie majątkowym powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

Art. 35c. Marszałek Sejmu i Marszałek Senatu publikują corocznie, odpowiednio na stronach internetowych Sejmu lub Senatu, w terminie publikacji oświadczeń majątkowych posłów i senatorów, informację o wysokości rocznych przychodów poszczególnych posłów i senatorów, uzyskiwanych na podstawie niniejszej ustawy.";

3) załącznik otrzymuje brzmienie określone w załączniku do ustawy.

Art. 2.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584, z późn. zm.²⁾) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Oświadczenia majątkowe osób pełniących mandat posła lub senatora są podawane do wiadomości publicznej w trybie art. 35b ust. 5 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2011 r., Nr 7, poz. 29 i Nr ..., poz. ...)."

Art. 3.

Przepisy ustaw, o których mowa w art. 1 i 2, w brzmieniu nadanym ustawą mają zastosowanie do oświadczeń majątkowych posłów i senatorów składanych po wejściu w życie ustawy.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375 i z 2010 r. Nr 182, poz. 1228.

Załącznik do ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

"Załącznik

UWAGA:

1. Osoba składająca oświadczenie o stanie majątkowym obowiązana jest do zgodnego z prawdą, starannego i zupełnego wypełnienia każdej z rubryk.
2. Jeżeli rubryka nie znajduje w konkretnym przypadku zastosowania, należy wpisać "nie dotyczy" lub przekreślić ją.
3. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku w kraju i za granicą.
4. Oświadczenie o stanie majątkowym obejmuje również wierzytelności pieniężne.

Oświadczenie o stanie majątkowym posła (senatora)¹⁾

Ja, niżej podpisany(a).....

(imiona i nazwisko)

urodzony(a) dnia.....w.....

zamieszkały(a) w

(dokładny adres)

po zapoznaniu się z przepisami ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, zgodnie z art. 35 tej ustawy:

A. Oświadczam, że w dniu²⁾ posiadałem wchodzące w skład małżeńskiej wspólności majątkowej lub stanowiące mój majątek odrębny:

1. Zasoby pieniężne³⁾:

.....

¹⁾ niepotrzebne skreślić,

²⁾ proszę wpisać odpowiednio, zależnie do daty sporządzania oświadczenia stosownie do art. 35 ust. 3, datę wyborów, dzień 31 grudnia poprzedniego roku lub dzień ogłoszenia terminu wyborów,

³⁾ proszę podać posiadane środki finansowe z dokładnością do 5.000 zł, w tym gotówkę, stan konta, lokaty, liczbę posiadanych obcych środków pieniężnych z określeniem waluty lub ich równowartość w złotych według średniego kursu NBP ogłoszonego po raz pierwszy w roku, w którym składane jest oświadczenie,

2. Instrumenty finansowe⁴⁾:

.....

.....

.....

.....

.....

3. Nieruchomości⁵⁾:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Składniki mienia ruchomego⁶⁾:

.....

.....

.....

.....

.....

⁴⁾ proszę podać posiadane instrumenty finansowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Proszę określić rodzaj instrumentu, liczbę posiadanych instrumentów, ich łączną wartość według pierwszych notowań w roku sporządzania oświadczenia oszacowaną z dokładnością do 5.000 zł,

⁵⁾ proszę podać adresy mieszkań lub budynków, ich powierzchnie użytkowe i tytuły prawne posiadania, powierzchnie i adresy działek (ze wskazaniem zajmowanych przez budynki) i tytuły prawne posiadania,

⁶⁾ proszę podać składniki o wartości jednostkowej przekraczającej 10.000 zł. Proszę podać rodzaj mienia, w przypadku pojazdów, statków powietrznych i jednostek pływających proszę podać markę, model i rok wytworzenia,

5. Zobowiązania pieniężne⁷⁾:

.....

.....

.....

.....

.....

B. Oświadczam również, że w okresie objętym oświadczeniem⁸⁾:1. Uzyskałem następujące przychody⁹⁾:

.....

.....

.....

.....

.....

⁷⁾ proszę podać zobowiązania pieniężne o wysokości przekraczającej równowartość 10.000 zł wobec jednego podmiotu; proszę wskazać ten podmiot, podać termin zaciągnięcia zobowiązania, jego wysokość w dniu składania oświadczenia, cel zaciągnięcia zobowiązania i warunki, na jakich zostały udzielone kredyty lub pożyczki,

⁸⁾ oświadczenie dotyczy poprzedniego roku kalendarzowego lub, w przypadku oświadczenia składanego na początku kadencji, okresu od 1 stycznia roku, w którym składa się oświadczenie, do dnia wyborów lub, w przypadku oświadczenia składanego na koniec kadencji, okresu od 1 stycznia roku składania oświadczenia do daty ogłoszenia wyborów; w przypadku oświadczenia składanego na początku kadencji, w zakresie informacji o mieniu nabytym od państwowej lub samorządowej osoby prawnej, oświadczenie dotyczy mienia nabytego w okresie ostatnich 5 lat,

⁹⁾ proszę podać kwoty tak jak w rocznym zeznaniu podatkowym (PIT) oraz źródła poszczególnych przychodów poza przychodami otrzymywanymi na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ogłaszanych odrębnie przez Marszałka Sejmu lub Marszałka Senatu, w szczególności proszę wskazać podmioty, którymi poseł (senator) odpłatnie zarządzał lub był ich pełnomocnikiem,

2. Od państwowej lub samorządowej osoby prawnej nabyłem następujące mienie¹⁰⁾:

.....
.....
.....
.....
.....

3. Prowadziłem następującą działalność gospodarczą¹¹⁾:

.....
.....
.....
.....
.....

4. Uczestniczyłem jako wspólnik w następujących spółkach cywilnych i w osobowych spółkach handlowych oraz posiadałem udziały w następujących spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością¹²⁾:

.....
.....
.....
.....
.....

Powyższe oświadczenie składam świadomy(a), iż na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi kara pozbawienia wolności.

.....

miejsowość, data

.....

podpis.

¹⁰⁾ proszę podać rodzaj mienia, od kogo zostało nabyte, cenę nabycia, czy zostało nabyte w przetargu, cel i formę wykorzystania, proszę nie wykazywać przedmiotów powszechnie dostępnych w obrocie,

¹¹⁾ proszę podać prawną formę działalności, firmę, przedmiot działalności,

¹²⁾ proszę podać nazwę spółki, wysokość (wartość) wniesionych wkładów (udziałów)."

Uzasadnienie

Senacka Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich przeanalizowała senatorskie oświadczenia o stanie majątkowym złożone do końca kwietnia 2010 r. według stanu na 31 grudnia 2009 r. i wyniki tej analizy przedstawiła Prezydium Senatu, odnosząc się również do opinii urzędów skarbowych.

Prezydium akceptowało konkluzję Komisji, iż znaczna liczba uwag, zgłaszanych przez urzędy skarbowe do tych oświadczeń, jest konsekwencją niejednoznaczności i anachroniczności przepisów art. 35 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora oraz załącznika do tej ustawy – wzoru oświadczenia o stanie majątkowym.

Prezydium Senatu zleciło Komisji opracowanie projektu nowelizacji ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ograniczonej do art. 35 i wspomnianego załącznika, a nawiązującej merytorycznie do wcześniejszej inicjatywy Senatu dotyczącej Rejestru Korzyści, przyjętej na wniosek tej samej Komisji. (Uchwała Senatu z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, przekazana Marszałkowi Sejmu przez Marszałka Senatu 4 grudnia 2009 r. - druk sejmowy nr 2851.)

Treść projektu z 2009 r., zainspirowana przez Komisję Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich, a zmierzająca do modernizacji przepisów odnoszących się do Rejestru Korzyści, w intencji wnioskodawców winna spotkać się w jednym projekcie z inicjatywą zmiany regulacji odnoszących się oświadczeń majątkowych, gdyż obie te instytucje prawne – Rejestr Korzyści i oświadczenie o stanie majątkowym – są ściśle funkcjonalnie związane.

W inicjatywie ujętej w druku sejmowym nr 2851 założono, że w Rejestrze nie powinny być powtarzane informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym oraz informacje o korzyściach, uzyskiwanych przez parlamentarzystów na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Oznacza to, że treść projektowanych przepisów dotyczących oświadczeń (art. 35) pośrednio przesądzi o zakresie przysporzeń objętych obowiązkiem wpisu do Rejestru Korzyści (art. 35a).

Celem obowiązku składania oświadczenia majątkowego, nałożonego na parlamentarzystów, jest udokumentowanie faktu, iż poseł (senator) sprawuje mandat niezależnie, to znaczy - nie jest związany zobowiązaniami wobec konkretnych wyborców. Oświadczenie majątkowe ma również pozwolić na sprawdzenie, czy parlamentarzysta nie

narusza konstytucyjnych i ustawowych ograniczeń aktywności zarobkowej i gospodarczej, a więc – czy nie wykorzystuje pozycji politycznej we własnym interesie.

Weryfikatorem oświadczenia jest opinia publiczna, korzystająca z internetowej publikacji tych dokumentów. Weryfikatorami oświadczeń są również, niezależnie i na mocy wyraźnego wskazania ustawowego, urzędy skarbowe, komisje regulaminowe obu izb oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Ograniczenia zawodowej i gospodarczej aktywności parlamentarzystów są zawarte w art. 103 i art. 107 Konstytucji oraz w przepisach art. 30, 33 i 34 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Przepisy Konstytucji i ustawy wskazują stanowiska, których nie można łączyć z mandatem, zakazują (w zakresie określonym ustawą) nabywania i gospodarczego wykorzystywania majątku publicznego oraz sprawowania efektywnej kontroli nad przedsiębiorcami z udziałem publicznym.

Obowiązek składania oświadczeń o stanie majątkowym został nałożony na osoby, których prywatność chroniona jest słabiej ze względu na interes publiczny. Prócz posłów i senatorów (zobowiązanych do składania oświadczeń ustawą o wykonywaniu mandatu posła i senatora), obowiązek składania oświadczeń jest nałożony na wskazane kategorie urzędników i funkcjonariuszy publicznych. Kategorie te wymienia ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

W katalogu osób, zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych na podstawie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne znaleźli się również członkowie Prezydium Sejmu i Senatu, co pociąga za sobą konieczność składania przez nich corocznie dwóch oświadczeń: jednego według wzoru określonego w załączniku do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora i drugiego – według wzoru ustalonego przez Prezydenta na podstawie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. Pierwszym z celów proponowanej nowelizacji jest zwolnienie członków prezydium Izb z obowiązku podwójnego deklarowania stanu majątkowego – jako niczemu nie służącej, biurokratycznej mitręgi. Nowelizacja zwalnia marszałków i wicemarszałków z obowiązku składania oświadczeń majątkowych na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora (por. nowe brzmienie art. 35 ust. 1 ustalone w art. 1 pkt 1 omawianego projektu), jednocześnie zobowiązując do publikacji ich oświadczeń, składanych stosownie do przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (por. art. 2 omawianego projektu, nowelizujący art. 10 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności [...] poprzez dodanie doń ust. 1a, zobowiązującego do publikacji ich oświadczeń).

Zarówno na poziomie regulacji samego przepisu o oświadczeniach majątkowych (art. 35) jak i w druku oświadczenia sprecyzowano kwestie odnoszące się do momentu składania oświadczeń. Chodzi o dwie sprawy. Jedną, to konsekwencje faktu, iż oświadczenia o stanie majątkowym składa się na początku i na końcu kadencji oraz co roku według stanu na 31 grudnia. Początek i koniec kadencji nigdy nie zbiega się z początkiem roku, siłą rzeczy więc w tych dwóch przypadkach (początek i koniec kadencji) składający oświadczenie nie dysponuje odpowiednimi danymi rocznymi. Może co najwyżej sięgnąć do wcześniejszego okresu, lecz deklaracja odnosząca się do 2010 roku składana w listopadzie 2011 r. jest już nieaktualna.

Formularz musi więc uwzględniać to zróżnicowanie. Rozstrzygnięcia wymagała kwestia, czy wspomnianą niekonsekwencję uwzględniać przygotowując dwa lub trzy formularze (początkowy oraz typowy, coroczny i na koniec kadencji) czy też w jednym formularzu zróżnicować – poprzez odpowiednią instrukcję – sposób wypełniania zależnie od okoliczności. Drugi problem odnoszący się do czasu najlepiej scharakteryzować poprzez analogię do sprawozdań finansowych składanych przez przedsiębiorców. Rozróżnia się tam bilans przedsiębiorstwa, będący odzwierciedleniem jego stanu konkretnego dnia (zwykle bilans jest sporządzany na 31 grudnia) oraz rachunek przepływów pieniężnych, tj. opis zmian strony finansowej przedsiębiorstwa zachodzących przez cały rok (obieg środków pieniężnych w firmie). Uznając konieczność udostępnienia opinii publicznej obu rodzajów informacji, wyraźnie je w formularzu rozgraniczono na część A, określającą stan majątku w konkretnym dniu oraz część B odnoszącą się do aktywności gospodarczej i zawodowej w opisywanym okresie.

Dostosowano nowelizowane przepisy do terminologii aktualnego ustawodawstwa gospodarczego. Zasadnicze znaczenie ma tu ustawa z 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, dzieląca instrumenty finansowe na papiery wartościowe (jak akcje, prawa poboru, prawa do akcji, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe, obligacje, listy zastawne, certyfikaty inwestycyjne) oraz niebędące papierami wartościowymi tytuły uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, instrumenty rynku pieniężnego, finansowe kontrakty terminowe, opcje oraz opcje na opcje itp. Do tej nowej terminologii dostosowano formularz.

Praktyczne problemy wiązały się z ogólnikowym obowiązkiem deklarowania, w oświadczeniu majątkowym, posiadanych zasobów pieniężnych. Obowiązek ustawowy

rozumiany stricte oznaczałyby konieczność przeliczenia bilonu w dniu sporządzania oświadczenia. Modyfikacja druku powinna prowadzić do ustalenia dokładności deklaracji odnoszącej się do zasobów pieniężnych. Proponowana wartość graniczna to 5 000 zł (z taką dokładnością składane byłyby oświadczenia).

W części odnoszącej się do nieruchomości należało przede wszystkim uwzględnić fakt, że każdy budynek jest umieszczony na działce gruntu i naturalnie jest łącznie deklarowanie tych elementów. Obecnie związek gruntu z domem trudno w formularzu wskazać.

Zrezygnowano z obowiązku określenia wartości budynku, skoro praktycznie każde oświadczenie można dzisiaj z tego względu zakwestionować, bowiem nie istnieje kataster zaś nikt nie wycenia nieruchomości i nie będzie tego czynił wyłącznie dla celów oświadczeń o stanie majątkowym.

W odniesieniu do budynków i mieszkań przesądzono, o jaki rodzaj deklarowanej powierzchni chodzi, odwołując się do określeń odnoszących się do podatku od nieruchomości określonego w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych (zdefiniowana tam powierzchnia użytkowa budynku lub jego części to powierzchnia mierzona po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek schodowych oraz szybów dźwigowych; za kondygnację uważa się również garaże podziemne, piwnice, sutereny i poddasza użytkowe).

Ustalono zasadę konsekwentnego deklarowania w oświadczeniach majątkowych przychodów, nie dochodów. W praktyce to jest od lat stosowane i zmiana formularza będzie tylko dostosowaniem go do dość powszechnej praktyki. Wyraźnie zastrzeżono, że nie wpisuje się do oświadczenia przychodów uzyskiwanych na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, tj. uposażenia i diety, ani żadnych świadczeń związanych z wykonywaniem mandatu. Założono, że informacja o wysokości rocznych przychodów poszczególnych parlamentarzystów, uzyskiwanych na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, publikowana będzie przez Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu, na stronach internetowych obu izb parlamentu.

Względy racjonalności przemawiały za tym, by wszystkie przychody parlamentarzysty zestawić w jednej części oświadczenia, nie przyporządkowując ich

poszczególnym kategoriom majątku; zastąpiono niejednoznaczne dochody zdefiniowanymi w przepisach podatkowych przychodami.

W odniesieniu do deklaracji odnoszących się do spółek kapitałowych uznano, że ważna jest nie tyle informacja o przychodach wynikających z kapitałowego w nich uczestnictwa (i tak nie uda się uchwycić zwiększenia wartości pakietu tytułów uczestnictwa w spółce, dopóki nie zostaną sprzedane), co o skali zaangażowania (jaką część całości akcji lub udziałów posiada parlamentarzysta).

Ponieważ w przypadku spółek giełdowych trudno wymagać od akcjonariuszy (udziałowców) pełnej wiedzy na temat uczestniczenia w nich kapitału publicznego, więc podział spółek na te z pośrednim lub bezpośrednim udziałem komunalnych i państwowych osób prawnych oraz inne uznano za niecelowy.

Uzupełniono przepis, nakazujący ujawnić mienie nabyte od państwowych lub komunalnych osób prawnych, o wskazanie okresu objętego tym obowiązkiem. Nie jest celowe, by parlamentarzysta corocznie deklarował nabycie działki od gminy przed dwudziestu laty.

Korekta w stosunku do wymagań odnoszących się do zobowiązań pieniężnych parlamentarzysty precyzuje, że chodzi o zobowiązania przekraczające założony próg w chwili objętej deklaracją i jednocześnie – że chodzi o zobowiązania zaciągnięte w odniesieniu do jednego wierzyciela. Można mieć bowiem np. kilka zobowiązań wobec jednego banku (kredyt na nabycie nieruchomości, kredyt konsumpcyjny i debet na karcie).

Wyłączono publikację danych osobowych wierzyciela – osoby fizycznej.

Generalnie, projektując formularz oświadczenia majątkowego przyjęto zasadę, iż różnorodność stanów faktycznych spotykanych w praktyce przemawia za jego maksymalnym uproszczeniem i rozszerzeniem wyjaśnień (w formie przypisów).

W przepisach odnoszących się do trybu analiz oświadczeń zaproponowano, by komisje regulaminowe obu izb odnosiły się do oświadczeń dopiero po otrzymaniu analiz dokonanych przez urzędy skarbowe. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której prezydium otrzymują zróżnicowane stanowiska.

Wejście w życie projektu nie pociągnie za sobą skutków dla budżetu państwa, zmniejszy jedynie liczbę zastrzeżeń, błędów i wątpliwości wiążących się z oświadczeniami.

Proponowane zmiany dotyczą materii pozostającej poza prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy przekazano do konsultacji Prezydentowi RP, Ministrowi Finansów, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnikowi Rządu ds. Opracowania Programu Zapobiegania Nieprawidłowościom w Instytucjach Publicznych oraz Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu. Swoje opinie zgłosili Minister Finansów, Minister Sprawiedliwości, Pełnomocnik Rządu ds. Opracowania Programu Zapobiegania Nieprawidłowościom w Instytucjach Publicznych oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne. W projekcie uwzględniono część uwag zgłoszonych przez wskazane podmioty. Przede wszystkim, zgodnie z postulatem Ministra Sprawiedliwości, Pełnomocnika Rządu ds. Opracowania Programu Zapobiegania Nieprawidłowościom w Instytucjach Publicznych oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego wskazano na obowiązek informowania w pierwszym ze składanych oświadczeń (na początku kadencji, według stanu na dzień wyborów) o okolicznościach, o których mowa w projektowanym art. 35 ust. 5 ustawy, czyli o uzyskiwanych przychodach, o mieniu nabytym od państwowej lub samorządowej osoby prawnej, o prowadzeniu działalności gospodarczej oraz o uczestnictwie w spółce cywilnej i w osobowej spółce handlowej, a także udziałach w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Wobec krytyki, przez wskazane wyżej podmioty, rozwiązania zgodnie z którym ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym nie podlegają przychody uzyskiwane na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, dodano przepis wskazujący, na obowiązek informacji o takich przychodach, w formie publikacji internetowej, zarządzanej odpowiednio przez Marszałka Sejmu lub Marszałka Senatu. W projekcie uwzględniono również sugestie Ministra Sprawiedliwości dotyczące doprecyzowania przepisów poprzez wyraźne odesłanie w projektowanym art. 35 ust. 4 pkt 2 ustawy, do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz wyraźne wskazanie na obowiązek oznaczenia w oświadczeniu majątkowym podmiotów, wobec których parlamentarzysta obciążony jest zobowiązaniem pieniężnym.

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u
